Ankenævnet for Forsikring

Den 10. januar 2018 blev i sag nr. 90953:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring i LB Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over selskabets afslag på at yde tilsagn om retshjælpsdækning til en sag mod selskabet vedrørende spørgsmålet om dækning for en anmeldt brandskade i henhold til hans hus- og indboforsikring.

Selskabet har afvist at yde retshjælpsdækning med henvisning til, at sagen vedrørende spørgsmålet om dækning for brandskaden kan behandles i nævnet.

Klagerens advokat har i klageskema af 8/6 2017 til nævnet blandt andet anført:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.
>
> Selskabet har afvist at dække omkostninger til retssag under retshjælpsforsikringen med den begrundelse, at sagen kan behandles hos Ankenævnet for Forsikring.
>
> Sagens faktiske forhold indebærer, at Ankenævnet for Forsikring bør afvise at behandle den, jf. vedtægterne § 4 stk. 3, nr. 3.
>
> Nærmere redegørelse er vedlagt.
>
> 2. Hvad vil du konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
>
> Selskabet skal give tilsagn om retshjælpsdækning til klagers sag mod selskabet, jf. fremsendt udkast til stævning.
> …

Bilag til klage til Ankenævn for Forsikring

Klagers ejendom er brændt i et omfang, der formentligt udløser restværdidækning i husforsikringen, ligesom indbo er ødelagt i væsentligt omfang.

Der har været 2 brande på ejendommen henholdsvis den 20. og 23./24. juli 2015. Politiet har efterforsket brandene, og har vurderet disse som påsatte. Efterforskningen har ikke ført til tiltale mod klager. Alligevel har selskabet nægtet at erstatte skaderne, idet selskabet anfører min klient som skadevolder.

Problemstillingen har været genstand for skriftlige indlæg med klageafdelingen, som har fastholdt selskabets afvisning. Klager er af den opfattelse, at tvisten herefter skal afgøres ved domstolene.

En ansøgning om retshjælpsdækning er afvist med den begrundelse, at Ankenævnet for Forsikring kan afgøre tvisten.

Denne afgørelse indbringes hermed for Ankenævnet med påstand om, at der skal gives tilsagn om retshjælpsdækning til retssag ved domstolene.

Klager finder ikke, at Ankenævnet har mulighed for at vurdere sagens faktiske forhold. En vurdering af forholdene kræver afhøring af vidner og gennemgang af (ufuldstændige/mangelfulde) brandtekniske undersøgelser; ligesom en opgørelse af skaden kræver syn og skøn.

Selskabet har afvist at medvirke til fastsættelse erstatning for skaderne, hvorfor der er behov for bevisførelse herom.

Ankenævnet må give klager medhold i, at retshjælpsdækning ikke kan afslås med henvisning til, at Ankenævnet for Forsikring kan behandle sagen om branderstatning i stedet for domstolene."

Selskabet har i brev af 23/6 2017 til nævnet blandt andet oplyst:

"Den påtænkte retssag omhandler spørgsmålet om, hvorvidt der skal ydes dækning under en af vores medlem tegnet bygningsforsikring for to brandskader opstået henholdsvis den 20. og 23./24. juli 2015. Bygningsforsikringsselskabet har afvist dækning under henvisning til, at vores medlem efter deres opfattelse ikke har sandsynliggjort en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed.

Det er denne tvist mod bygningsforsikringsselskabet, som vores medlem ved nærværende klage ønsker at opnå retshjælpsdækning til.

…

Vores vurdering

I henhold til retshjælpsbetingelsernes § 7 er sikrede forpligtet til, såfremt en tvist kan behandles ved et godkendt klagenævn, først at søge denne mulighed udtømt. Omkostninger ved en sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket under retshjælpsforsikringen.

Det er selskabets opfattelse, at sagen kan afgøres af Ankenævnet for Forsikring, hvorfor der ikke kan meddeles forhåndstilsagn om retshjælpsdækning hertil.

Selskabet skal i denne forbindelse henvise til righoldig praksis fra Ankenævnet for Forsikring, hvoraf fremgår, at retshjælpsforsikringen ikke er forpligtet til at yde dækning til tvister, der kan indbringes for et godkendt klagenævn, herunder altså Ankenævnet for Forsikring. Se hertil f.eks. kendelserne 89.981, 88.873, 81.284, 77.033, 75.060, 83.601, 83.248 og 79.944.

Endvidere skal det fremhæves, at det af retshjælpsvilkårenes § 5, stk. 5, fremgår, at det skal være 'åbenbart', at sagen på grund af sin karakter ville være blevet henvist af nævnet til domstolene (se også kendelsen 88.873).

Det er i denne forbindelse selskabets klare opfattelse, at det ikke synes åbenbart, at nærværende sag skal behandles af en domstol. Der ses i øvrigt ikke at være fremlagt dokumentation, der sandsynliggør, at sagen kun kan behandles af en domstol.

Selskabet skal i denne forbindelse henlede opmærksomheden på den ovnnævnte kendelse 89.981, hvor det ligeledes af klageren var gjort gældende, at sagen beroede på et stort antal parts- og vidneforklaringer.

Det er således selskabets opfattelse, at der i nærværende sag er tale om forhold, som nævnet - forelagt de relevante oplysninger - alt overvejende vil kunne træffe afgørelse om.

For god ordens skyld skal det fremhæves, at omkostninger forbundet med tvister, der kunne have været behandlet ved et klagenævn ikke kan søges dækket af retshjælpsforsikringen, jf. retshjælpsvilkårenes § 5, stk. 5.

Afslutningsvist skal det for fuldstændighedens skyld bemærkes, at selv for det tilfælde at det måtte kunne dokumenteres, at sagen ikke kan behandles for Ankenævnet for Forsikring, jf. retshjælpsbetingelsernes § 5, stk. 5, og § 7, så ses det ikke ved det til selskabet fremsendte materiale, se bilag 2, at være sandsynliggjort (eksempelvis i form af fagmandsudtalelser eller lignende), at retssagen kan gennemføres med et for vores medlem tilfredsstillende resultat.

Det gøres således gældende, at der ej heller er dokumenteret den fornødne rimelige grund til, at der kan meddeles forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til gennemførelse af retssag.

-o0o-

Vores medlems klage til nævnet indeholder i øvrigt ikke nye oplysninger, der kan bevirke en ændring af selskabets afgørelse. Vi fastholder derfor i det hele, og vi afventer herefter nævnets stillingtagen."

Klagerens advokat har i brev af 24/7 2017 til nævnet blandt andet bemærket:

"I klagen og i svaret er medsendt det af mig udarbejdede udkast til stævning. Stævningens påstand er opdelt i 3 dele. Pkt. 1 og 2 omhandler ejendommen, pkt. 3 omhandler løsøre. Pkt. 1 omhandler dækning og pkt. 2 og 3 opgørelse af skaden.

Ankenævnet kan indlysende ikke behandle pkt. 2 og 3. LB har afvist min opfordring til at opgøre skaden og til at løse denne del. Brev af 27.1.2017 var medsendt klagen.

Pkt. 1 kan teoretisk tænkes afgjort på skriftligt grundlag. I praksis kræves der bevisførelse om de faktiske omstændigheder. LB har således hæftet sig ved, at der antageligt er tale om en påsat brand. LB anser min klient som brandstifter, men har ikke nærmere belæg herfor, hvilket tilsvarende har ført til, at politiet ikke har startet sag mod min klient. Denne mistanke kan ikke vurderes på et skriftligt grundlag. Der er behov for forklaringer fra parterne og vidner og teknisk gennemgang af det kendte materiale af uafhængig sagkyndig.

Ankenævnets behandling vil alene kunne foretages på grundlag af skriftlig materiale fremlagt ensidigt af parterne, og Ankenævnet kan ikke betryggende komme til en afgørelse på et så løst faktuelt grundlag.

LB mener ligeledes, at det ikke er sandsynliggjort, at sagen kan afgøres til min klients fordel, og i den forbindelse påpeget, at der ikke er indhentet udtalelse fra fagmand.

Det forekommer, som afvisningen fra LB baserer sig på skadessagsbehandlingens afvisning, og ikke så meget på (den uafhængige) retshjælpsafdelingens vurdering. Jeg har også vanskeligt ved at se, hvordan en fagmands udtalelse skulle gøre nogen forskel, og har da også bemærket, at denne opfattelse ikke tidligere har været fremført. Hvilken fagkundskab kan udtale sig om sagen - altså om min klient har tændt ild selv? Politiet har undersøgt sagen, og er en form for fagmand. Politiet fandt som anført ikke anledning til at konkludere i samme retning, som LB."

Af selskabets brev af 10/8 2017 til nævnet fremgår det blandt andet:

"Indledningsvist skal det fastholdes, at nævnet efter selskabets opfattelse vil kunne tage stilling til den samlede sag. Det er således selskabets opfattelse, at nævnet vil være kompetent til at afgøre spørgsmål om såvel dækning som opgørelse under såvel bygnings- som indboforsikring, og dette uanset at modparten har afvist dækning og derved endnu ikke har forholdt sig til selve opgørelsen.

Der skal i den forbindelse i det hele henvises til nævnets righoldige praksis vedrørende opgørelser af såvel bygnings- som indboforsikringer.

Endvidere skal det understreges, at selskabet opererer under et princip om vandtætte skotter mellem retshjælpsafdelingen og selskabets øvrige skadeafdelinger. Dette gør sig gældende for sagsbehandlingen i selskabets skadeafdeling såvel som i selskabets klageafdeling. Der foretages således en selvstændig og uvildig vurdering af forsikringsdækningen i henhold til retshjælpsvilkårene, som således ikke har relation til eller påvirkes af vurderingen af dækningen under selskabets øvrige forsikringsprodukter.

I relation til spørgsmålet om rimelig grund, jf. retshjælpsvilkårenes § 2, stk. 3, jf. § 5, stk. 1, er det selskabets opfattelse, at en sådan vil kunne dokumenteres eksempelvis ved fremsendelse af udtalelser fra uvildige fagmænd til sandsynliggørelse af, at brandårsagen ikke er opstået som hævdet af modparten, ved fremsendelse af vidneerklæringer mv.

For fuldstændighedens skyld skal det i den forbindelse bemærkes, at der hverken i den oprindelige skadeanmeldelse til selskabets Retshjælpsafdeling eller i den til nævnet fremsendte klage er vedlagt bilag til det af advokaten udarbejdede stævningsudkast."

5. 90953

I udkast til stævning af 3/2 2017 har klagerens advokat blandt andet anført:

"**PÅSTANDE:**

Sagsøgte tilpligtes at anerkende,

1. at brandskader på ejendommen … henholdsvis den 20. og 23./24. juli 2015 er dækningsberettigede på de i forsikringsvilkårene angivne vilkår,
2. at bygningsskaden skal dækkes med restværdidækning med mindst kr. 2.300.000 til anordningsmæssig anvendelse, subsidiært som partiel skade til et mindre beløb end kr. 2.300.000, og
3. at løsøreskaden skal dækkes med mindst kr. 550.000.

SAGSFREMSTILLING:

[Klagerens] ejendom, … var udsat for to brande henholdsvis den 20. og 23./24. juli 2015.

Brandskaden blev anmeldt til Lærerstandens Brandforsikring (LB). Efter taksators besigtigelse og nogen sagsbehandling har LBs skadeafdeling og senere klageafdeling afvist dækning af skaden, hvorfor denne stævning har været nødvendig.

Der har været brand to gange på ejendommen med 3 dages mellemrum. Begge brande formodes af politiet at være påsatte, uden dette dog er fuldstændigt klarlagt.

Politiets efterforskning førte til sigtelse af [klageren], som de mistænkte for selv at stå bag brandene. Sigtelsen er frafaldet. LB har uagtet dette fundet, at [klageren] ikke har bevist, at der er indtrådt en forsikringsbegivenhed.

Det kan lægges til grund, at der er indtrådt brand to gange, og at [klagerens] forsikring dækker i tilfælde af brand. Udgangspunktet er dermed, at der er indtrådt en forsikringsbegivenhed. Dermed har [klageren] løftet sin bevisbyrde. [Klageren] må antage, at LBs synspunkt, trods ordlyden 'forsikringsbegivenhed', rettelig er, at der er tale om egen fremkaldelse af forsikringsbegivenheden, jf. FAL § 18 stk. 1.

Den følgende sagsfremstilling relaterer sig derfor til LBs fremførte synspunkter om [klagerens] egen ildpåsættelse. [Klageren] bestrider, at han direkte, indirekte eller overhovedet på nogen måde har udvirket ildspåsættelserne.

LBs konklusioner drages tilsyneladende på baggrund af politiets efterforskning af de to brande. Uddrag fra politiets efterforskning fremlægges som bilag XX

Ejendommen er en bolig på 173 kvm med 130 kvm kælder. [Klageren] er [akademisk uddannet] på … og boede alene i huset. Han er engageret i foreningsarbejde om sin hobby med … Blandt andet er han formand for …

Han har ikke stor gæld i ejendommen, som han efter købet har brugt energi på at sætte i stand.

Ejendommens kælder har indgang fra en port og en dør. I kælderen opbevaredes der [hobbyudstyr]. Udstyret omfatter grej til opladning af batterier til … Den første brand den 20. juli ødelagde disse effekter i væsentligt omfang og blandt andet … han tidligere havde

vundet et [mesterskab] med. (Han skulle ugen efter branden deltage i en …lejr, som han var medarrangør af og skulle fungere som lejrchef.)

Det strider mod almindelig tankegang, at en passioneret … skulle ødelægge sit udstyr ved at sætte ild i ejendommen. Og hvis det var planlagt, hvorfor så ikke bringe dette i sikkerhed? Og hvorfor ikke vente med at sætte ild, indtil …. var taget med på …lejr? Det ville da have været en ganske upåfaldende måde at bringe udstyret i sikkerhed.

Om brandårsagen.
I den kriminaltekniske erklæring gives der ingen konkret brandårsag til brand 1. Der forefindes alene en gerningsstedsundersøgelse, hvor rapporten angiver, at der var en opstilling med petroleumsdunk, pap og brædder. Til rapporten forklarer [klageren], at han ikke efterlod kælderen med denne opstilling. Han forklarer også, at der på bord ved reolen normalt var placeret strømforsyning, lader og batterier, der skulle oplades.

Politiet antager, at arnestedet for branden var ved denne opstilling, og at branden er søgt antændt via opladeren.
…
Antændelsen via opladeren er alene en antagelse, og konklusionerne i de senere tekniske undersøgelser er ikke valide. I materialet beskrives der en lader/oplader. Der er ikke i det foreliggende materiale billeder, der viser den omtalte oplader. De steder i politirapporten, hvor laderen omtales i forbindelse med foto, viser fotoet en strømforsyning. Rapporten baserer sig dermed på forkerte fakta.

Den tekniske undersøgelse af den i politirapporten omtalte opstilling af udstyr for arnestedet for branden fokuserer på fundet af en mulig lysbue, hvilket bliver ankeret i politiets antagelser. Dette uagtet der mangler undersøgelse af alle leddene i opstillingen. I medsendte bilag ses opstillingen med 10 relevante punkter for undersøgelse. Det forekommer særdeles mangelfuldt, at

2) kontakt på strømforsyning
3) ledning fra lader pkt. 10 til pkt. 4
4) lader, som er avanceret model med sikringsanordning blandt andet
5) ladekabel
6) stik
7) ledning
8) balanceforbindelse

ikke er undersøgte og, at aflodningen ikke er belyst faktisk, således der kan vurderes muligheden for dannelse af lysbue.

I denne sammenhæng har [brandteknisk institut] ikke svaret på stillede spørgsmål. Ligeledes er der ingen redegørelse for det tidsmæssige forløb.

Den første brand havde ikke antændt dunken med petroleum. Ville en brandstifter ud fra selskabets tankegang i højere grad sikre sig en antændelse af den brandbare væske frem for blot at lade dunken stå? Altså sørge for at væsken med sikkerhed kom i forbindelse med den øvrige 'brandmaskine', således at der kunne komme ildløs.

Der kan rejses talrige spørgsmål om det tekniske, hvilket forbeholdes uddybet i senere skriftveksling.

Brand 2 er beskrevet med en kriminalteknisk erklæring. Denne konkluderer, at der er antændt brandbare væsker, men der er ingen oplysninger om, hvorledes antændelsen er

sket. 'Brandmaskinen' gik til i den første brand. Branden må være stiftet på anden vis. Der er ingen tekniske oplysninger til nærmere belysning heraf.

Det kan lægges til grund, at min klient ikke har været på eller i nærheden af ejendommen på de to brandtidspunkter.

Jeg må på denne baggrund konkludere, at den første brand er uopklaret. Brandårsagen er ikke klarlagt, og man kan ikke konkludere på det foreliggende grundlag, at der er tale om brandstiftelse.

Den anden brand er formentligt anstiftet ved brug af brandbare væsker, uden vi kan klarlægge dette nærmere. [Klageren] har som anført alibi for begge tidspunkter, hvor brandene opstår.

Selskabet har anført, at afslag på dækning beror på en helhedsvurdering. Heri inddrager selskabet betragtninger om spor efter indbrud, kendskab efter første brand til, at alt ikke var ødelagt, og insinuation om at [klageren] ved at medbringe sin taske med elektronik og personlige papirer havde reddet vigtige effekter på forhånd.

Politiet har ikke foretaget en kriminalteknisk gennemgang efter den første brand, og vi har derfor alene udsagn fra personer, som antager at porten til kælderen var låst. [Klageren] har forklaret, at låsen i porten kan drille. [Klageren] har forklaret tilsvarende til politiet. Forholdet kunne sagtens være, at en brandstifter har fået adgang gennem et vindue, der stod åbent, og har forladt kælderen via porten.

[Klageren] har talt med naboer efter den første brand. Disse havde også talt med politiet, som til naboerne havde oplyst (ligesom [klageren]) at der var en forestående kriminalteknisk undersøgelse. En brandstifter kunne på den måde have fået kendskab hertil, men kunne også ved selvsyn konstatere omfanget af skader efter den første brand.

Det forekommer højst uforståeligt, hvordan selskabet kan mene, at [klageren] skulle antænde brand 2 fra sin mors bopæl og i den hensigt at slette spor efter brand 1. Hvis brand 1 var så teknisk gennemtænkt som selskabet antager, forekommer brand 2 at være temmelig amatøragtig. Den mest nærliggende konklusion må være, at netop brand 2 viser, at [klageren] ikke har påsat den; og hvis hensigten var at skjule spor, må dette være en anden persons værk.

[Klageren] medbragte ganske rigtigt sin taske med PC og private papirer. Han har forklaret herom til politirapporten. Han var ikke selv opmærksom på, at de private papirer var i tasken, og antager at de har ligget deri siden en rejse få måneder tidligere til [udlandet]. PC medbringer han altid i tasken. Han fjernede derimod ikke sit værdifulde hobbyudstyr eller …, hvilket klart taler for, at han ikke selv har stiftet brand.

Selskabet har bevisbyrden for, at [klageren] som forsikringstager har handlet på en måde, der fritager selskabet for at dække skaden. Denne bevisbyrde er ikke løftet, hvorfor der foreligger en forsikringsdækket begivenhed.

Opgørelse af skaden.

Skaderne på bygning og løsøre er ikke opgjort. Selskabet har afvist opfordring til at afklare dette, hvorfor en taksering må foretages via syn og skøn.

Bygningen er skadet i et omfang, der udløser restværdidækning. Der er ikke udarbejdet skadesgradsberegninger. Taksator har udtrykt ved en besigtigelse, at det lignede en totalskade.

Der er tilsvarende skader på indbo, hvor der ikke foreligger nogen opgørelse endnu. Genhusning er kun delvist erstattet indtil videre.

…

BEVISFØRELSE I ØVRIGT:

Sagsøgers bevisførelse under hovedforhandlingen vil derudover bestå i partsforklaring ved [klageren] samt vidneførsel af følgende personer: …"

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

"**§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?**

1. Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift *og mediation ved en af advokatsamfundets mediatoradvokater*.

2. Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål.

3. Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.

…

§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?

1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand.

…

5. Omkostninger ved tvister, der kunne have været behandlet ved et klagenævn, f.eks. Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, medmindre andet er aftalt med selskabet, eller det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter ville være blevet henvist til domstolene.

…

§ 7. Klagenævn

Kan tvisten behandles ved et klagenævn, f.eks. Forbrugerklagenævnet eller andet godkendt klagenævn, er sikrede forpligtet til først at benytte denne mulighed, se § 5, stk. 5. Omkostninger ved sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket."

9. 90953

Nævnet udtaler:

Klageren har anmodet selskabet om retshjælpsdækning til en påtænkt retssag mod selskabet vedrørende spørgsmålet om dækning for 2 anmeldte brandskader på hans ejendom henholdsvis den 20/7 og 23-24/7 2015. Sagen vedrører spørgsmålet, om der er indtrådt dækningsberettigende forsikringsbegivenheder, om forsikringsbegivenhederne eventuelt er fremkaldt ved forsæt og om erstatningsopgørelsen, både for så vidt angår bygning og løsøre.

Selskabet har afvist at yde tilsagn om retshjælpsdækning med henvisning til, at sagen kan behandles i nævnet, jf. forsikringsbetingelsernes § 5, stk. 5, og § 7.

Klageren har ved sin advokat anført, at sagen ikke kan behandles ved nævnet, da sagen kræver bevisførelse for domstolene i form af afhøring af vidner og gennemgang af brandtekniske undersøgelser. Herudover kræver erstatningsopgørelsen et syn og skøn.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 7, at såfremt en tvist kan behandles ved et klagenævn, er sikrede forpligtet til først at benytte denne mulighed. Af § 5, stk. 5, fremgår det, at omkostninger ved tvister, der kunne være behandlet ved et ankenævn, ikke er dækket, medmindre andet er aftalt med selskabet, eller at det er åbenbart, at sagen på grund af sin karakter ville blive henvist til domstolene.

Nævnet finder, at hvis nævnet af parterne får forelagt de relevante oplysninger - herunder eventuelt i form af ensidigt eller fælles indhentede sagkyndige erklæringer - vil nævnet antageligt kunne træffe afgørelse om de spørgsmål, som tvisten angår. På den baggrund finder nævnet, at det ikke er åbenbart, at nævnet ikke vil kunne afgøre spørgsmålet om dækning for de anmeldte brandskader. Nævnet kan som følge heraf ikke kritisere, at selskabet på nuværende tidspunkt har afvist at yde retshjælpsdækning til retssagen mod selskabet.

10. 90953

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels